INSTRUMENTUM PACIS PERPETUÆ

Inter

S. REGIAM MAJESTATEM
ET REMPUBL. POLONIÆ

Ejusq;

Confœderatos

S. CÆSAR. MAJESTATEM
ET SERENISS. ELECTOREM
BRANDEBURGICUM.

EX UNA:

ET INTER

S. REGIAM MAJESTATEM
REGNUMQUE SVECIÆ

EX ALTERA PARTE

Ad

GEDANUM

In Monasterio Olivensi

III. MAII ANNO MDCLX.

Initæ & conclusæ.

Cum Privilegio SAC. REG. MAJEST.

GEDANI,

Sumptibus JACOBI WEIS, Ejusdem Reg. Majestatis Bibliopolæ,
Typis PHILIPPI CHRISTIANI RHETI, TYPOG. REG.

In Nomine Sacro

Sanctæ & Individuæ TRINITATIS.

NOtum ſit univerſis & ſingulis, quorum intereſt, aut quomodo libet intereſſe poteſt, Poſtquã à multis annis, bella, diſſidiaq; inter Sereniſsimos Reges Regnaq; Poloniæ & Sveciæ orta,& interdum Induciis, præcipuê verò Sexennalibus An. 1629. deindè viginti Sexennalibus, Anno 1635. ſopita & compoſita fuerint, ac deniq; inter Sereniſsimum & Potentiſsimum Principem ac Dominum Dominum JOANNEM CASIMIRUM, Regem Poloniæ Magnum Ducem Lithvaniæ &c. &c. &c. Et Sereniſsimũ ac Potentiſsimũ Principem ac Dominum Dominum CAROLUM GUSTAVUM Svecorum Gothorum Vandalorumq; Regem, Magnum Principem Finlandiæ, &c. &c. &c. deventum ſit ad

bellum, quod non solùm dictos Reges, Regnaq; eorum per plures annos exercuit, sed; & Poloniæ Fœderatos ac belli Socios videlicet Serenissimum & Potentissimum Principem ac Dominum Dominum LEOPOLDUM electum Romanorum Imperatorem semper Augustum; Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, & Sclavoniæ Regem, ArchiDucem Austriæ &c. &c. &c. Serenissimo Regi & Regno Poloniæ, ad ejusdem requisitionem, auxilia ferentem, nec non Serenissimum Principem ac Dominum Dominum FRIDERICUM WILHELMUM, Marchionem Brandeburgicum Sacr. Rom. Imperii ArchiCamerarium & Principem Electorem, Magdeburgi, in Prussiâ &c. &c. &c. Ducem involvit; unde multa Christiani Sanguinis effusio, cum plurimarum Provinciarum desolatione, secuta est. Tandem Divinâ bonitate factum, ut utrinq; de Pace universali, inter Regem Remque publicam Polonam & ejus Confœderatos ac belli Socios ab unâ, & Regem Regnumq; Sveciæ ab alterâ parte, suscepta sit cogitatio operâ & studio Serenissimi ac Potentissimi Principis ac Domini Dni.

LU-

LUDOVICI XIV. Galliarum & Navarræ Regis Christianissimi, qui huic Paci conciliandæ Mediationem obtulit, & in ipso negotio Pacis, per Illustrissimum & Excellentissimum Dominum ANTONIUM de LUMBRES, Dominum de Herbingen, Loos & la Cloye, Comitem consistorianum, Regiiq; ordinis Equitem, Legatum suum, eandem mediationem Serenissimis Regibus Poloniæ & Sueciæ, nec non Serenissimo Electore Brandeburgico acceptantibus, præstitit. In eum ergo finem ex mutuâ partium conventione constitutus est dies quintus Januarij anni 1660 Congressui Plenipotentiariorum Olivæ instituendo. Comparentes igitur statuto tempore ac loco omnium Paciscentium legitimè constituti Legati Plenipotentiarij, à Parte quidē Serenissimi Regis, Reiq; publ. Poloniæ, Illustrissimi & Excellentissimi Domini, ex ordine Senatorio quidem, Dominus JOANNES Comes â LESZNO, Palatinus Posnaniensis, Reginalis Majestatis supremus Aulæ Præfectus ac Mareschallus, Generalis Majoris Poloniæ, Mariæburgensis Corsunensis Gubernator: Dominus GEORGIUS LUBOMIRSKI,

Comes in VVisnicz & Jaroslavv, Supremus Regni & Campi-Mareschallus, Generalis Cracoviensis, Scepusiens. Chmielnicens. Pereaslaviens. Casimiriens. Olstinensis Gubernator: Dominus NICOLAUS in PRAZMOV PRAZMOWSKI, Supremus Regni Cancellarius, Nominatus Episcopus Luceoriensis & Brestensis, Abbatiæ Sieciechoviensis Administrator perpetuus, Præpositus Sancti Michaelis Ecclesiæ collegiatæ in arce Cracoviensi: Dominus CHRISTOPHORUS PAC, Supremus Magni Ducatus Lithvaniæ Cancellarius, Vilcoviscensis, Ostrinens. Kosienicens: Klesczelens. & Nemonocens. Gubernator; Ex ordine verò Equestri, Dominus JOANNES ANDREAS de Raciborsko MORSTIN, Referendarius Regni, Kovvalensis & Zavichostensis Gubernator: Dominus ULADISLAUS de Naglovice Rey Thesaurarius Curiæ Regni, Reginalis Majestatis Cancellarius, Neokorcinens. Libusiens. Kamionacens. Gubernator: Dominus JOANNES in Gnin GNINSKY Pomeraniæ Succamerar: Gnesnensis Gubernator. Et à parte Fœderatorum Poloniæ, videlicet Serenissimi Imperatoris Romano-

no-

norum, Illuſtriſsimi & Excellentisſimi Domini, Dominus FRANCISCUS CAROLUS LIBSTEINSKY, S.R. Imperij Comes â Colovvrat, Dominus in Reichenavv, Sacræ Cæſ: Regiæq; Hungariæ & Bohemiæ Majeſtatis Conſiliarius, Camerarius, Judicij Majoris Provincialis Aſſeſſor, Regius Locumtenens, & Appellationum in arce Pragenſi Præſes: Dominus FRANCISCUS Liber Baro de LISOLA â Thiſe & Marienfeld, Conſiliarius Cameralis aulicus: Et Serenisſimi Electoris Brandeburgici: Illuſtrisſimi & Excellentisſimi Domini, Dominus JOANNES ab HOVERBECKE, in Eickmediẽ, Baronoven, Geyersvvalde & Domkovv Dominus & hæres, Suæ Serenitatis Conſiliarius Statûs intimus, Electoratusq; Dapifer hæreditarius, Hohenſteinenſ. Præfectus: Dom. LAURENTIUS CHRISTOPHORUS à SOMNITZ in Grumsdorf, Drenov & Gerbero Dominus & hæres, Suæ Serenitatis Conſiliarius Status Intimus, & Orientalis Pomeraniæ Cancellarius: Ejusdemq; Ducatus Camerarius hæreditarius, Lauenburgenſis & Butovienſis Præfectus: Dominus ALBERTUS ab OSTAVV, in Nerviken & Kegel-

gelſet Dominus & hæres, Suæ Serenitatis in Supremo Ducalis Prusſiæ Appellationum Judicio Conſiliarius. A parte vero Sereniſſimi Regis Regniq; Sueciæ, Illuſtriſſimi ac Excellentiſſimi Domini, Dominus MAGNUS GABRIEL de la GARDIE, Comes in Leckov & Arensburg, Liber Baro in Ekholmen, Dominus in Habſal, Magnushoff & Hoyendorp, Regiæ Suæ Majeſtatis Regniq; Sueciæ Senator & Theſaurarius, Generalis Gubernator Livoniæ & Locumtenens per Eſthoniam, Livoniam & Ingriam, Militiæ Generalis, Judex Provincialis Veſtergothiæ & Daliæ, nec non Academiæ Ubſalienſis Cancellarius: Dominus BENEDICTUS OXENSTIRNA, Comes in Korsholm & VVaſa, Liber Baro in Moreby & Lindholmen, Dominus in Coporium & Roſersberg, Suæ Regiæ Majeſtatis Regniq; Sueciæ Senator & Cancellariæ Conſiliarius: Dominus CHRISTOPHORUS CAROLUS SCHLIPPENBACH, Comes in Sahovede, Liber Baro in Liuſala, Dominus in Salinge, Suæ Regiæ Majeſtatis Regniq; Sueciæ Senator & Conſilii Bellici Præſes: Et Dominus ANDREAS GÜL-

DEN-

DENKLAVV, Dominus & hæres in Schönela, Ekebij, Hylinge & Hulterſtadt, Reg. Suæ Majeſtatis Conſiliarius Statûs & per Pomeraniam Regiam, Regiminis & Conſilij ſtatus ut & Supremæ Curiæ Juſtitiæ Præſes. Poſt invocatum Divini Numinis auxilium, mutuasq; Plenipotentiarum tabulas (quarum apographa ſub finem hujus Inſtrumenti de verbo ad verbum inſerta ſunt) rite commutatas, Tractatus Pacis auſpicatò inchoatus eſt. Et licet in ejus fere decurſu præmemoratus Sereniſsimus Rex Sveciæ, diſponente ita Divina providentia mortali hac vita deceſſerit, Tractatus tamen hic renovatis à Sereniſsimo & Potentiſsimo Principe ac Domino Domino CAROLO Svecorum, Gothorum, Vandalorumq; Rege & Principe hæreditario, Magno Principe Finlandiæ &c. &c. &c. Plenipotentiarum tabulis, (quæ ad calcem hujus Tractatus quoq; inſeruntur) feliciter continuatus eſt, ac tandem ad Divini Numinis gloriam & Chriſtianæ Reipubl. Salutem, partes omnes in mutuas Pacis & amicitiæ Leges conſenſerunt & convenerunt, tenore ſequenti.

I.

SIt PAX univerſalis ac perpetua, & vera Sinceraq; amicitia inter Sereniſſimũ ac Potentiſſimũ Principem ac Dominum, Dominum Joannem Caſimirum Regem Poloniæ, Magnum Ducem Lithuaniæ &c.&c.&c. Ejusq; Regiæ Majeſtatis Succeſſores ac Poſteros, Reges Poloniæ, Magnos Duces Lithvaniæ Regnumq; Poloniæ & Magnum Ducatum Lithuaniæ atque ſubjectas illis Ditiones ac Provincias, ut & Ejusdem Majeſtatis & Regni Poloniæ Confœderatos, inprimis Sereniſſimum & Potentiſſimum Principem ac Dominum, Dominum Leopoldum electum Romanorum Imperatorem ſemper Auguſtum, Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclavoniæ Regem, Archiducem Auſtriæ &c.&c.&c. Ejusq; Majeſtatis hæredes ac Succeſſores, Provincias ac Ditiones, intra vel extra Imperium Romanum ſitas, & Sereniſſimum Principem ac Dominum,

Do-

Dominum Fridericum VVilhelmum Marchionem Brandeburgicum, Sacri Rom. Imperij Principem, Electorem & ArchiCamerarium, Magdeburgi, Prussiæ &c.&c.&c. Ducem, ejusq; Serenitatis hæredes & Successores, Provincias ac Ditiones, in vel extra Imperium Romanum sitas, ab unâ: atq; Serenissimum & Potentissimum Principem ac Dominum, Dominum Carolum Svecorum, Gothorum & Vandalorum Regem, Magnum Principem Finlandiæ &c.&c.&c. Ejusq; Majestatis Successores ac Posteros, Reges Suecorum Regnumq; Sveciæ atque Subjectas illis intra vel extra Imperium Ditiones ac Provincias, ab alterâ parte: Ita ut altera pars alteri posthac nihil hostilitatis, aut inimicitiæ, clam aut palam, directè vel indirectè inferat, vel per suos aut per alios inferri faciat, nec alterius hostibus auxilia quocunq; nomine præstet, nec cum alterius hostibus fœdera huic Paci contraria ineat, nec quicquam in alterius status & securitatis diminutionem per se, vel per alios moliatur aut tentet, vel tentari faciat, sed utraque pars alterius utilitatem, honorem ac commodum promoveat & fidam invicem vicini-

 tatem

tatem, Pacem & amicitiam ſeriò colat & ſervet. Pacta verò & fœdera omnia, quæ partes paciſcentes inter ſe, vel cum aliis Principibus ac Statibus utrinq; ſancita habent, quoad omnia ſua Puncta, clauſulas, & articulos integra & in pleno robore ſuo permaneant: Ita tamen ut per ea præſens Transactio Pacis nullum præjudicium patiatur.

II.

§. 1. SIt utrinq; perpetua oblivio & amneſtia eorum omnium, quæ quocunq; loco, modoq; à quacunq; paciſcentium parte hactenus hoſtiliter facta ſunt, ita ut nec eorum, nec ullius alterius rei cauſa vel prætextu ulla pars alteri poſthac quicquam hoſtilitatis aut inimicitiæ, ſpecie juris, aut viâ facti, inferat, aut per ſuos aliosve inferri faciat.

2. Hac generali Amneſtiâ gaudeant omnes & Singuli, cujuscunq; Status, conditionis, & Religionis fuerint, ut & omnes Communitates, quæ ab utrinq; partes hoſtiles ſecutæ ſunt, aut in hoſtilem poſſesſionem devenerunt. Nec ullis hoc bellum præjudicio, & noxæ ſit, in ſuis Juribus, privilegiis

ac

ac consvetudinibus, generalibus & specialibus, tam in ecclesiasticis, quam in civilibus profanisq; , quibus ante hoc bellum gavisi sunt, sed iis in totum fruantur secundum leges Regni. Nec ullis communitatibus aut privatis actio, ratione adhæsionis hosti intentabitur, ita ut nemini liceat alicui negotium facessere ratione illius adhæsionis hostilis, aut eam exprobrare.

3. Civitatibus Prussiæ Regalis, quæ in possessione Suæ Reg. Majestatis Regniq; Sveciæ hoc bello fuerunt, manebunt itidem omnia jura, Libertates & Privilegia, quibus sive in ecclesiasticis sive in profanis potitæ sunt ante hoc bellum (salvo libero, uti ante hoc bellum viguit, in prædictis Civitatibus Catholicæ & Evangelicæ Religionis exercitio) earumq; territoria, Magistratus, Communitates, Cives, Incolas & subditos, S. Reg. Majestas Poloniæ, eâdem quâ olim clementiâ & gratiâ Regiâ inposterùm prosequetur, fovebit & tuebitur. Dabitur iisdem quoque facultas, ædificia publica & privata per injuriam belli destructa, reficere & reædificare: Pro his verò, quæ necessitate defensionis destructa sunt, minimè tenebun-

 tur.

tur. Quoad ea verò, quæ militiæ Svecicæ tributi loco, ab utriusq; Insulæ subditis exsolvere necesse fuit, à nemine molestia inferetur, sicut & propter decimas, aliosve census, quibus subditi Insulani satisfacere tempore belli minimè potuerunt, non turbabuntur.

4. Cunctæ actiones & inquisitiones adversus illos, qui partibus hostilibus hoc bello adhæserũt, vel easdem secuti esse insimulantur, quibuscunq; in locis Poloniæ, Magni Ducatus Lithuaniæ, Prussiæ Regalis, Curlandiæq; habitent, cujuscunq; Statûs & conditionis aut Religionis sint, sive privati vixerint, sive officio publico functi, aut servitio Suæ Majestatis Sueciæ in sago vel toga adstricti fuerint, institutæ necdum finitæ & ad executionem deductæ, abrogentur, omniq; executione careant in perpetuum: & inposterum contra eos nulla unquam quæstio vel actio ex hac causa instituetur:

5. Quæ durante hoc ultimo bello, jure Fisci, ex occasione ac prætextu adhæsionis aut protectionis alterius partis, cuiquam sive Nobili sive plebejo, cujuscunque Status, Conditionis ac Religi-

ligionis adempta, vel Fiſco illata, vel aliis collata ſunt bona, ſive Regia ac Reipubl. ſive etiam privatorum ſunt, mobilia quidem, ſi tradita ſunt, modernis poſſeſſoribus relinquantur. Si verò ejusmodi jura caduca, hactenus in executionem deducta non ſunt; antiquis poſſeſſoribus relinquantur, neque ulla actio dehinc adverſus Communitates aut Privatos, ratione ejusmodi bonorum intentetur. Bona verò immobilia hæreditaria, advitalitia & jure hypothecæ poſſeſsa, Fiſco applicatà, tum quorum donationes & largitiones factæ ſunt, ſive jam ante tradita, ſive nondum tradita ſunt, maneant penes antiquos Dominos, ceſſantibus de cœtero omnibus actionibus, ratione redituum, ſive ex publicis ſive ex privatis bonis perceptorum.

III.

Sereniſsimus ac Potentiſsimus Princeps ac Dominus, Dominus Joannes Caſimirus Rex Poloniæ, pro ſe ac hæredibus poſterisq; Suis, amore Pacis, vigore hujus Inſtrumenti Pacis, ſolenniter ex nunc & in poſterũ renunciat omnibus prætenſionibus

onibus in Regnū Sveciæ & Magnū Principatū Finlandiæ, & alias ipſis ſubjectas Provincias, Regiones, Ditiones, Civitates, Caſtra & Munimenta, ſive hæc omnia nuper, ſive ab antiquo acquiſita ſint, nec non in bona Avita in Regno Sveciæ dictisque provinciis ſita; in Regnum Sveciæ dictasque Provincias & bona, præſentibusvel futuris temporibus, nihil quicquam prætenſurus. Quoad Titulos & Inſignia ita conventum eſt, quod Sereniſsimus Rex Poloniæ, prout hactenus, ita inpoſterum ad dies vitæ ſuæ, utetur integris titulis & ſigillis Inſignibusq; Regni Sveciæ in Poloniâ & ad omnes Principes, Status & Privatos extrà Sveciam, ſine ullo tamen plenariæ ſupra dictæ Renunciationis præjudicio. Dictis vero Titulis & Inſignibus non utetur ad Sereniſsimos Reges Regnumq; Sveciæ, in literis aliisve Diplomatibus aut Scriptis, ſed obſervabitur ab utrinq; receptus hactenus modus abbreviandorum titulorum, cum Etcæterationibus, ita ut poſt verba Magnus Dux Lithvaniæ, tres Etcæterationes in Titulo Sereniſsimi moderni Regis Poloniæ & viciſsim poſt verba, Magnus Princeps

Fin-

Finlandiæ, tres Etcæterationes in Titulo Serenissimi Regis Sveciæ adjiciantur. Insignibus tamen Regni Sveciæ in Sigillis Regis & Reipublicæ Polonæ, dum in Sveciam scribetur, penitus omissis. Post obitum verò moderni Serenissimi Regis Poloniæ, Successores ejus & Respublica Polona in Titulos & Insignia Sveciæ nihil unquam prætendent, sed utrinq; Reges & Regna, suis quisq; Titulis & Insignibus tantum plenariè gaudebunt & utentur.

IV.

1. Serenissimus Rex & Status Ordinesq; Regni Poloniæ, Magniq; Ducatus Lithuaniæ, â modo & in perpetuum cedunt vi hujus Pacificationis Serenissimo Regi Sveciæ, ejusq; Successoribus Regibus Regnoq; Sveciæ, omnem illam Livoniam transDunanam, quam Svecia hactenus per tempus Induciarum tenuit & possedit, ut & partes cisDunanas omnes, & Insulam Rüunen in mari sitam, quas per idem tempus Induciarum Svecia tenuit & possedit; nec non quidquid Juris Regibus & Reipublicæ Poloniæ in Esthoniam & Osiliam hactenus ullo modo com-

 petere

petere poterat. Atq; hæc quidem omnia & singula, cum omnibus suis pertinentiis, terrestribus & maritimis, Urbibus, Arcibus, Propugnaculis, Bonis & Proventibus, nec non Juribus, Juris dictionibus, Regalibus & Superioritatibus, tam in Ecclesiasticis, quam in Politicis, nullis penitus exceptis, in plenum Dominium & proprietatem Regum Regniq; Sveciæ transferunt; Ordinesq; & Subditos in illa Livonia ejusq; recensitis Partibus, omni erga Regem & Rempublicam Polonam obedientiæ vinculo & fidelitatis Sacramento exsolvunt, nihil unquam in eos ac dictam Livoniam ejusque pertinentias posthàc prætensuri. Cist Dunam autem Serenissimi Reges Regnumq; Sveciæ nō ulterius quam hactenus fines suæ possessionis in Curlandiâ aut Semigalliâ promoveant, aut servitutes â subditis Illustrissimi Curlandiæ Ducis exigant; aut ullum Jus lignandi, aliudvè quodvis in Curlandiâ aut Semigalliâ prætendant. Commissarij verò ad declarandos & determinandos ab utraq; Parte fines, ab utrinq; deputabuntur, & Cōmissio hæc intra quatuor Septimanas â subscripto tractatu inchoëtur, & intra duas expediatur.

2. Quod

2. Quod Religionem Catholicam ejusque Exercitium in Livonia Sveticæ possesfionis attinet, omnes Incolæ Livoniæ subditiq; Illi Religioni addicti, omni securitate gaudeant, ac conscientiâ liberâ, Religione, devotioneq; suâ, domi, sine inquisitione vel animadversione, privatim utantur.

3. Tituli Provinciales, tam Spirituales quam Seculares Senatorii & Equestris Ordinis in Livoniâ Sveticâ, penes Possessores modernos maneāt, durante ipsorum vitâ, sine ullis Proventibus aliisve prætensionibus. Nec ullum exinde præjudicium juris Sacræ Regiæ Majestatis Regniq; Sueciæ in Livoniam Sveticam, neque prætensio quæpiam Regno Poloniæ, Magno Ducatui Lithuaniæ interea temporis & infuturum inde enascetur.

4. Judicia omnia Decretaq; ad cujusvis instantiā, modo non in invitos aut absentes lata, nec non Contractus & Transactiones in locis, dum illa hoc bello Svecia tenuit, institutæ judicialiter sive extra judicialiter, si modo statui Publico, qui ante hoc bellum fuit, & Pacificationi præsenti non contrariantur, firma maneant, æquè ac si nulla Regiminis & Magistratuū mutatio intervenisset, salvis

Appellationibus & Revisionibus in ijs, in quibus hæc Juris remedia hactenus haud fuerunt adhibita, & quæ in rem judicatam non transierunt, Sententiæ quoque & decreta si quæ Rigæ in incolas & subjectos Magni Ducatus Lithuaniæ tum & Curlandiæ Semigalliæq; invitos vel inauditos, & ex adverso si similia per Magistratus Magni Ducatus Lithuaniæ & Curlandiæ in Livoniæ Svecicæ subditos, circa tempus belli lata fuerint, nullum valorem & robur obtinebunt in perpetuum.

V.

1. Pars Livoniæ eaq; Australis, quæ ante hæc & per hæc bella & temporibus Induciarum sub ditione fuit Regni Poloniæ, Magniq; Ducatus Lithuaniæ, nempe Düneburgum, Rositen, Lutzen, Marienhusen itemq; omnia loca quæ per Commissarios ad id utrinq; deputandos Polonicæ Possessionis per tempus Induciarum fuisse invenientur, cum omnibus suis pertinentiis, Territoriis, Urbibus, Pagis, fructibus & Proventibus, theloneisq;, Juribus directoq; & utili Dominio remanent in possessione Serenissimorum Regum & Regni

Regni Poloniæ, Magniq; Ducatus Lithuaniæ nec Serenissimi Reges Regumq; Sveciæ in istam Partem Livoniæ, ut ab altera diversam neq; in Ducatus Curlandiæ Semigalliæq; & Districtum Piltensem, vel respectu Livoniæ Septentrionalis, vel quovis alio prætextu, nullum unquam Jus prætendent aut prætendere poterunt. Cum verò Magnus Dux Moschoviæ non modo dictam Livoniam Polonicam, sed etiam pardictam Livoniam Polonicam, sed etiam partem Svecicæ occupatas armis nunc teneat, ideò conventum est ut si Respublica Polona aliquid ex Livonia Svecica quocunque tempore â Moschis, armis, Tractatibus aut aliter receperit, teneatur totum id Sveciæ ultrò & gratuitò non imputatis belli expensis restituere, eodem modo & vicissim, si Regnum Sveciæ aliquid ex Livonia Polonica quocunque tempore à Moschis, armis, tractatibus, aut aliter receperit, teneatur totũ illud Poloniæ & Magno Ducatui Lithuaniæ ultrò & gratuito, non imputatis belli expensis, restituere.

2. Titulis & Insignibus Livoniæ tum Sacra Regia Majestas Poloniæ ejusq; Successores Reges Poloniæ & Magniq; Ducatus Lithuaniæ ratione

 Austra-

Auſtralis Livoniæ, tum Sacra Regia Majeſtas Sveciæ ejusq; Succeſſores Reges Sveciæ ratione Septentrionalis Livoniæ ſub titulo Ducatus promiſcuè utentur.

3. Si quas poſthac controverſias de limitibus aut de rebus aliis inter Regnum Poloniæ, Magnũ Ducatum Lithuaniæ, Livoniam Polonicam, Curlandiamq; & Semigalliam ab unâ; & Regnum Sveciæ eiq; ſubjectas Provincias inprimisq; Livoniam Svecicam ab Alterâ Parte incidere & ſuboriri contigerit, eæ per Deputatos utrinq; Commiſſarios ad fines Livoniæ amicabili ratione complanentur. Si quæ verò lites minores exortæ fuerint inter ſubditos & Incolas utriusq; Partis, nec tranſigi de ijs amicabiliter inter litigantes posſit, quælibet Pars ad ſuum competens Forum remittatur, & juſtitia indilatè adminiſtretur.

4. Subditi hoc ultimo bello fugitivi Magni Ducatus Lithuaniæ, Samogitiæ Curlandiæ, Livoniæ Polonicæ quicunq; in Livonia Svecica reperti fuerint, ſuis Dominis ſine ullo proceſſu Juris reddentur, unâ cum ſuis mobilibus, quæ inveniri poterunt, quæ profugus ſecum tulit, nec ſub novo Domino

acqui-

acquisivit. Quod etiam viceversâ observabitur, si qui subditi fugitivi Livoniæ Sveticæ in Magno Ducatu Lithuaniæ Curlandiæ & Livonia Polonica reperti fuerint. Si qui etiam abducti sunt & adhuc supersunt, reddantur & illi sine Processu Judiciario suis quiq; Dominis.

5. Quo favorem commerciis & navigationi Sacra Regia Majestas Poloniæ contestetur, signa nautica in Domesnes & Luserort exstructa consistere permittit. De ratione verò, Conservationis & Manutentionis eorundem, convenietur â Svecis cum fundi Dominis: nullo inde jure aut prætensione Regni Sveciæ in fundos dictos aut Territorium Piltense enasciturо.

VI.

Illustrissimus in Livoniâ Curlandiæ & Semigalliæ Dux cum Serenissima Conjuge proleq; suâ Ducali ac totâ familiâ & Aulâ absque ulla protractione intra sex Septimanarum spatium â die 5. Aprilis, stili novi, Rigam sistetur. Inde verò intra dies quatuordecim, decenti ac suæ Dignitati accommodato convenientiq; modo, ubi modernus

Tra-

Tractatus ſubſcriptus fuerit, ad fines Semigalliæ deducetur, omniaq; ſua ſuorumq; mobilia non diſtracta, ubicunq; intercepta, vel Rigæ depoſita, Literatoria ſimiliter, ſive publica, ſive privatorum, Documenta bonâ fide extradentur & Mitaviam reportabuntur. Ante eliberationem autem ſuam ac reſtitutionem plenariam peculiari reverſalium Diplomate caveat, de non offendendo aut vindicando aliquid contra Sacram Regiam Majeſtatem Regnumq; Sveciæ in futurum, ſalvâ fidelitate & obligatione, Regibus Regnoq; Poloniæ & Magno Ducatui Lithuaniæ debitâ.

VII.

1. Sereniſſimus Rex Regnumq; Sveciæ reſtituit Sereniſſimo Regi Reipublicæque Poloniæ Mariæburgum, Elbingamq; cum ſuis Fortaliciis, reliquaque in Pruſſia loca, quæ Sveticis præſidiis tenentur; ac Mariæburgum quidem una cum arce ac Fortalitiis ſuis, ut & Stuma, intra octiduum â ſubſcriptione moderni Tractatus, & depoſitâ in manus Excellentiſſimi Domini Mediatoris, Sereniſſimi Regis Poloniæ proviſionali horũ pactorũ

rati-

Ratificatione evacuabitur, & præsidium Sveticum inde Elbingam deducetur. Elbinga autem cum suis Fortalitiis, ubi Tractatus modernus plenariâ Serenissimi Regis Poloniæ ratificatione confirmatus, & per Reipublicæ Comitiali authoritate Delegatos pro futuro conventu ratificatus fuerit, quatriduo post ipsam ratificationum commutationem sine contradictione evacuabitur, & in manus Serenissimi Poloniæ Regis ejusq; Commissariorum tradetur. Bauscum etiam, uti & reliqua, si quæ sint in Svecorum potestate loca in Curlandia, præsidiis Sveticis evacuabuntur, intra octiduum, postquàm notitia ad Generalem Exercituum in Livoniâ, vel in absentiâ ejus ad ejus locumtenentem pervenerit, de subscripto Tractatu, quæ notitia per Tubicines utriusq; partis conjunctìm Rigam deferetur.

2. Deductio militiæ Sveticæ, unà cum bellicis tormentis Majoribus & Minoribus juxta factam hic Conventionem, nec non cum Impedimentis, fiet Elbingâ diversis vicibus, intra tamen definitũ tempus permutationis Ratificationum & evacuationis Elbingæ, dato eidem libero & innoxio

transsitu per Habum ad portum Pillaviensem, & inde ad naves proprias, quas milites conscensuri, & ad ditiones Sveticas ituri sunt. Imponetur autem dicta militia circa deductionem navibus Elbinganis, & si illæ non sufficiant, tum navibus adjacentium territoriorum aliorum, sine aliquo pretio. Communicabit etiam Præfectus militiæ Sveticæ & conveniet cum Præfecto militiæ Electoralis, aut ejus locumtenente, de modo transitus perdictum Portum Pillaviensem; Et fiat de cetero ejusmodi deductio sine damno & noxa subditorum in Prussiâ, tàm Polonicorum, quàm Electoralium. Quod si per periculum belli maritimo itineri militia sese committere tutò nequeat, liber illi & innoxius transitus per terram, quam brevissimo itinere, in Ditiones Juris Svetici proximas, sine damno Incolarum Reipublicæ Polonæ & Serenissimo Electori Brandeburgico subjectorum, deducentibus Commissariis Serenissimorum Regis Poloniæ & Electoris Brandeburgici, concedi debet: Justitia verò per Præfectos indilatè bonâ fide administretur damna & injuriam passis.

3. Si cui, aut quibus, in Civitatibus Prussiæ evacuandis earumq; Territoriis nõ placuerit manere, sed mutato domicilio aliò se conferre, iis liberũ sit in spatio trium abhinc annorum sua divendere, aliis elocare, aut pro suo lubitu distrahere, sine ullo impedimento, aut onere sub quocunque prætextu imponendo, salvis antiquis Civitatum Juribus & Privilegiis.

VIII.

Qvicquid in Poloniâ & Magno Ducatu Lithuaniæ, Provinciisq; annexis, in iisq; Curlandiâ, per hoc bellum Serenissimo Regi Regnoq; Sveciæ eorumq; Ducibus ac Legatis vel à privatis, vel â Communitatibus, Exercitibus & Provinciis per necessitatem belli vel aliter datum est, quocunq; Titulo Diplomatum, Obligationum, & literarum, Instrumentorum & actorum publicorum, ea omnia Authographa, quæ supersunt, Serenissimo Regi & Reipublicæ Polonæ, Duciq; Curlandiæ circa Ratificationum commutationem bonâ fide extradentur. Quod si naufragio absorpta sint, vel alio modo perierint, omnia ejusmodi scripta Actaq; privata & publica, ex nunc cas-

ſantur, annihilantur, & eliminantur: Nihilq; exindè Reges, Regnumq́; Sveciæ in Provincias, Exercitus, Diſtrictus vel Privatos in Poloniâ, Magnoq; Ducatu Lithuaniæ, & Provinciis illis annexis vel ſubjectis, in ſpecie etiam Curlandia & Diſtrictu Piltenſi, Juris prætendere velle aut poſſe, omni meliori modo declaratur.

IX.

Reſtituentur quoq; â parte Svecorum omnia Archiva, Acta publica, Caſtrenſia, Juridica, Eccleſiaſtica, nec non Bibliotheca Regia, quæ ex Regno Poloniæ & Magno Ducatu Lithuaniæ avecta, & quorum copia haberi poteſt, idquè intra tempus commutationis Ratificationum, vel ad ſummũ, intra tres menſes â factâ commutatione.

X.

Obligationes atq; Recognitiones, ſi quæ ſunt ab Illuſtrisſimo Curlandiæ & Semigalliæ Duce aut Incolis Curlandiæ & Semigalliæ Diſtrictusq; Piltenſis extortæ per Svecos, aut viceversâ â Svecis per Polonos, in totum caſſantur, nullumq; habere pondus declarantur.

XI.

Debita inter utriusq; partis Subditos & Incolas tum etiam â Ducibus & officiariis Belli, ubicunque contracta, utrinq; bonâ fide solventur. Si quæ verò hoc bello ultimo Obligationes & Recognitiones extortæ ab utrinq; sint, in totum cassantur, nullumquè pondus habere declarantur.

XII.

Deposita aliaq; bona mobilia; ubicunq; reperiuntur, & Fisco nondùm adjudicata, bonâ fide propriis Dominis restituantur. Nemo autem tenebitur ad eorum refusionem, quæ Fisco adjudicata & extradita sunt, præstandam.

XIII.

Tormenta bellica majora minoraq; in Polonia Magno Ducatu Lithuaniæ, Prussiâ, Curlandiâ, cæterisq; annexis provinciis â Svecis capta, sive sint Reipublicæ, sive Privatorum, sive Civitatum, quæcunq; in locis evacuandis reperientur, exactè relinquentur. Quæ verò ex Sveciâ invecta sunt in Poloniam, Lithuaniam, Prussiam, Curlandiam, liberum erit Sveciæ, sine ullâ præ-

tensione secum auferre. Transactioni quoque deditionis Thoruniæ, quod adhuc restat, hâc in re satis fiet.

XIV.

1. Quicunque hoc bello ab utrinq; inter Polonos, Lithuanos, & Svecos in quocunq; loco capti sunt, cujuscunq; conditionis ac status, liberi & sine ullo soluto pretio, nisi aliter ante hunc Tractatum ab ipsis conventum fuerit, dimittentur, pristinæq; libertati restituentur, solutis tamen impensis Officiariorum in victum eorum factis, & debitis in captivitate ab eis contractis. Cæterum captivis quoque adnumerandi, & ab utraq; Parte restituendi sunt, qui inviti militiæ alterius Partis nomina dederunt. Omnes verò supra dicti, qui quidem in Polonia, Magno Ducatu Lithvaniæ, Prussiâ Regali, utraq; Livoniâ aut Curlandiâ, detinentur, intra tres Septimanas à subscripto moderno tractatu; Illi autem, qui extra Poloniam, Lithvaniam, Livonias & Curlandiam detinentur, intra tres menses libertati restituantur. Quod autem de Lytri Conventi solutione hic supra dictum est, tantum locum habebit in Majoribus

ribus Officiariis, utpote Generalibus Tribunis, Tribunorum locum tenentibus & Capitaneis.

2. Sacra Regia Majestas & Regnum Poloniæ Magnusq; Ducatus Lithuaniæ id paci huic perpetuæ dandum censuerunt ut Authoritatem & Officia sua interponant apud Chamũ, Hordasq; Tartarorũ, quò sine Lytro captivi in Tartaria Suetici intra sex abhinc menses inde dimittantur. Dimissi verò per Regnum Poloniæ, Magnumq; Ducatum Lithvaniæ annexasq; iis Provincias liberè ac tuto transeant, & benignè habiti ad Provincias & Ditiones Juris Svetici promoveantur.

XV.

1. Commercia pristina sint libera & nõ impedita inter utrumque Regnum Poloniæ Magumq; Ducatum Lithvaniæ, & Sveciæ subjectasque illis provincias, subditos, & Incolas, tam terrâ, quam mari, & in veteri usu atque Exercitio, quo fuerunt tempore Induciarum, conserventur. Inprimis sit liberum commerciorum exercitium, liberaq; defluitatio mercium per fluvium Dunam & Bulderaviam subditis & Incolis Regni Poloniæ Ma-

Magniq; Ducatus Lithvaniæ,& Polonicæ Livoniæ, Curlandiæq; & Semigalliæ, cũ ſubditis Incolisq; Livoniæ Sveticæ. Et viceverſâ ſubditis Incolisq; Regni Sveciæ & Livoniæ Sveticæ ſit liber cõmerciorum uſus per eadem flumina cum ſubditis incolisq; Poloniæ, Lithvaniæ, Livoniæ Polonicæ & Curlandiæ, Semigalliæque. Teloneorum verò & vectigalium in Flumine Dunâ & Bulderâ, ut & maritimorum ac terreſtrium in Livonia, eadem ratio, & in iisdem tantũ locis ab utraque parte in poſterum ſit, uti & ubi tempore induciarum & ante hoc bellum ultimum fuit.

2. Majoris quoque Poloniæ incolæ cujuscunq; conditionis ſint, ſive terrâ, ſive aquâ commercia ſua exercentes, nullis novis Teloneis & Gabellis Stetini onerabuntur.

3. Civitas quoque Gedanenſis, & aliæ Pruſſiæ Civitates in Regno Sveciæ & ſubjectis provinciis aliis gaudeant eâ libertate commerciorum & vectigalium, quâ gaviſæ ſunt ante hoc noviſſimum bellum.

XVI.

Dominus Comes Königsmarckius Campi-

Mare-

Mareſchallus Sveciæ absque ullâ protractione, intra ſex Septimanarum ſpatium â die 5. Aprilis ſtyli novi, Dantiſcum modo decenti ſiſtetur: inde verò intra dies quatuordecim, ubi modernus Tractatus ſubſcriptus fuerit, eliberabitur: Ante reſtitutionem autem plenariam peculiari reverſalium Diplomate caveat de non offendendo & vindicando aliquid contra Sacram Regiam Majeſtatem Regnumq; Poloniæ, & ſpecialiter Civitatem Gedanenſem, ſalvâ tamen debitâ Regibus Regnoq; Sveciæ obedientiâ & fide.

XVII.

Serenisſimus Rex & Reſpublica Poloniæ Illuſtrisſimæ Principis Annæ Mariæ, Defuncti Illuſtrisſimi Ducis Januſsij Radzivillij, Palatini Vilnenſis, Supremi Exercituum Magni Ducatus Lithvaniæ Ducis, Filiæ unicæ, in adeundis ſecundùm legitimas conſvetudines Regni & Magni Ducatus Lithvaniæ hæreditatibus & bonis paternis ac maternis, vigore generalis amneſtiæ, præſenti Conventione omnibus cautæ, ut ei ſatisfiat, condignam rationem habituri ſunt.

XVIII.

Demortuorum belli Ducum atq; Officialium aliorum corpora, sive in Poloniâ, sive in Prussiâ adhuc inhumata, & nonnullis in locis asservata sunt, tradentur, & non denegabuntur iis, quibus cura mandabitur ea inde deducendi. Quorum autē cadavera tùm in priori, tùm hoc ultimo bello humata sunt in Elbingensi, Mariæburgensi, & aliis in Prussiâ & Poloniâ templis, intacta jaceant, ac sepulchra Eorum ab omni violatione & inquietudine sint immunia.

XIX.

De Domini Ducis Crojani desiderio ratione debitorum apud Rempublicam Polonam ita conventum est, ut prædictus Dominus Dux Jus suum originalium obligationum productione doceat in proximè futuris Comitiis Regni Generalibus, ibidemq; debita ratio ejus habeatur, salvo quoque jure Illustrissimi Ducis Curlandiæ, si quod eidem ad præfatas summas pecuniarias competierit.

XX. Quoad

XX.

Quoad Dominorum Comitum â Donâ postulatum & debitum apud Rempublicam Poloniæ, in quantum illud liquidari poterit, justa eorum ratio in futuris Comitiis Regni habebitur.

XXI.

Habebitur quoquè æqua ratio â Sveciâ Domini Baronis Sigismundi â Guldenstern, quoad bona in Regno Sueciæ vel illi subjectis Provinciis prætensa,

XXII.

Eadem similiter Pax, Amicitia, Amnestia, & præteritorum omnium perpetua oblivio, sub iisdem clausulis & vinculis in hocce Instrumento contentis vigeat, & in perpetuum stabilita sit, inter Serenissimum & Potentissimum Principem ac Dominum, Dominum Leopoldum, Electum Romanorum Imperatorem, semper Augustum, Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclavoniæ Regem, ArchiDucem Austriæ &c. &c. &c. Præcipuum Poloniæ Fœderatum belliq; Socium, nec non ejus hæredes ac successores,

res, Regna & subjectas Provincias tàm in, quàm extra Imperium Romanum, Eorumq; subditos, & Incolas, ac Serenissimum & Potentissimum Principem ac Dominum, Dominum Carolum, Svecorum, Gothorum, Vandalorumq; Regem, Magnum Principem Finlandiæ, &c. &c. &c. Ejusq; hæredes ac Successores, Reges Regnumq; Sveciæ, & subjectas provincias tùm in Imperio Germanico, tùm extra illud sitas, Eorumq; subditos & Incolas, ita ut quicquid vel ante hoc bellum, vel illo durante, sive in Poloniâ, sive extra illam, seu ratione auxilij, Serenissimo Regi, ac Reipublicæ Poloniæ præstiti, sive quâvis aliâ de causâ, mutuæ offensionis atque inimicitiarum, aut prætensionum oriri potuit, perpetuæ oblivioni tradatur, neutriq; Parti quocunq; prætextu licitum sit, alterius Regna, Status, aut Provincias, clàm aut palàm, directè vel indirectè, armis impetere, vel ullum in ipsas hostilitatis genus exercere, sed alter alterius commoda sectetur, & omnia inter utrãq; partem, Earumq; Status, ac subditos, ad pristinum prorsùs statum, Unionem, & fidam correspondentiam restituta & redintegrata sint. Et nemini

ex

ex utriusq; Partis subditis, aut Imperii Statibus ac Vasallis noxæ sit, aut præjudicio, quòd alterius partes hoc bello, sago vel togâ fuerit sectatus, sed quicunq; ex solâ causâ hujus belli de fortunis aut statu suo decidisset, is in pristinum statum, in quo ante hoc bellũ immediatè fuit, quoad honores ac bona immobilia, nec non etiam quoad bona mobilia, si Fisco nondum adjudicata & extradita sint, indilatè & sine contradictione restituatur, iisq; plenariè gaudeat, ac fruatur.

2. Ut autem firmioribus fundamentis hæc Pax & Amicitia stabiliri queat, S. C. Majestas loca omnia, quæ in Pomeraniâ, & Megapoli occupata præsidiis suis insidentur, Serenissimo Regi ac Regno Sveciæ, Ea verò, quæ in Holsatia & Ducatu Slesvicensi Duci Holsatiæ Gottorpiensi (qui præviâ tamen cautione, de non vindicando juxta formulam, de quâ hic convenit hac pace, consensu partium, inclusus censebitur) restituet plenariè, cum tormentis bellicis ipsorum proprijs, re armamentariâ, cœteroq; apparatu bellico, nec non mobilibus cujuscunq; generis, item Actis Cancellariæ, Archivis, ac litterarijs Documentis,

 prout

prout ea omnia tempore occupationis vel deditionis inibi reperta ſunt,&adhuc non diſtracta extāt. Quæ evacuatio fiet, locorum ſcilicet Pomeraniæ & Megapoleos,exceptis Wollino,Dam,& Greiffenhagen, intra duas Septimanas, â die permutationis ratihabitionum computandas,quo tempore Elbinga quoque Poloniæ reſtituetur. VVollinum verò, Dam, & Greiffenhagen, nec non loca Holſatiæ, & Ducatus Slesvicenſis,intra alias duas ſequentes hebdomadas, â die ſuprà memoratæ permutationis,evacuabuntur,deductis eodē tempore è dictis locis, præſidiarijs militibus, & è provinciis ad Sac. Regiam Majeſtatem Regnumq; Sveciæ,Duces Megapolitanos,& Ducem Holſatiæ, Slesvicenſ: ſpectantibus, copijs omnibus, eâ ratione & modo,de quo inter Generales utriusq; Partis vel eorum locum tenentes, intra tempus ratihabitionibus commutandis præfinitum, conventum fuerit.

3. Cæterùm quicquid circa res Imperij controverſiæ interceſſerit, juxta Imperij, & Pacis Germanicæ leges absq; ſtrepitu armorum componetur, aut decidetur,& ſtabitur ab utraq; parte per

omnia

omnia dispositione Pactorum Osnabrugensium & Constitutionibus Imperij.

XXIII.

Similiter tàm â parte Serenissimi Imperatoris, quàm Serenissimi Regis Sveciæ, Captivi hujus belli, cujuscunq; sint conditionis ac status, liberè & sine soluto ullo pretio seu lytro, nisi aliter ante subscriptum tractatum ab ipsis conventum fuerit, intra spatium trium hebdomadarum â die ratificationis dimittentur, & libertati pristinæ, solutis ab Officiarijs impensis, in victum eorum factis, & debitis in captivitate ab eis contractis, restituentur, & captivis quoquè annumerandi, & ab utraq; parte restituendi sunt, qui inviti ad danda alterius partis Militiæ nomina sua adacti fuerunt: Quod autem de lytri conventi solutione hic supra dictum est, tantùm locum habebit in majoribus Officiarijs, utpotè Generalibus, Tribunis, Tribunorum Locumtenentibus, & Capitaneis.

XXIV.

1. Sit itidem Pax perpetua, veraq; ac sincera amicitia inter Serenissimum ac Potentissimum Prin-

Principem ac Dominum, Dominum Carolum, Svecorum, Gothorum, & Vandalorum Regem, Magnum Principem Finlandiæ, &c. &c. &c. Ejus hæredes, Successores ac Posteros Reges Regnumq; Sveciæ, Ejusdemq; tàm in Imperio, quàm extra illud sitas provincias Status ac Ditiones, & Serenissimum Principem ac Dominum, Dominum Fridericum VVilhelmum, Marchionem Brandeburgicum, S.R. Imperij ArchiCamerariũ & Principem Electorem, Magdeburgi, Prussiæ Ducem, &c. &c. &c, Poloniæ Fœderatum Belliq; Socium, Ejusdemq; hæredes ac Successores, Provinciasq;, Status, ac Ditiones, in & extra Imperium Romanum sitas, ita ut alter alterius honorẽ, commodum, & utilitatem sincerè serioq; in perpetuum promoveat.

2. Pacta verò & Fœdera omnia, quæ Partes Paciscentes inter se, vel cum aliis Principibus ac Statibus utrinq; sancita habent, quoad omnia sua puncta, clausulas, & Articulos, integra & in pleno robore suo permaneant, ita tamen, ut per ea præsens Transactio Pacis nullum præjudicium patiatur.

3. Sit etiam utrinq; Amnestia, & præteritorum omni-

omnium perpetua oblivio, ita ut quicquid hacte-
nus quocunq; loco & quavis de cauſsâ, ſive in Im-
perio Romano ſive extra illud, ab alterutrâ Parti-
um, vel ſub Earum Imperio Poteſtateq; exiſten-
tibus, absque ullo Perſonarum rerumq; reſpectu,
geſtum vel admiſſum fuerit, nullo prætextu, viâ
Juris vel facti, directè vel per indirectum, â neutrâ
Parte unquam vindicari poſſit; Et nec horum, nec
ullius alterius rei cauſsâ vel prætextu alter alteri
poſthac quicquam hoſtilitatis aut inimicitiæ, vel
etiam quoad miniſtros, officiarios aliosq; Incolas
& ſubditos ſtatum, Bona vel Securitatem, per ſe
vel per alios, clam vel palam inferat vel inferri
faciat.

4. Nemini quoq; ex utriusq; Partis ſubditis,
aut Vaſallis cujuscunq; Conditionis & Dignitatis
fuerit, noxæ ſit, aut præjudicio, quod alterius Par-
tes hoc bello, ſago vel togâ fuerit ſectatus, ſed qui-
cunq; ex ſolâ cauſſâ hujus belli de ſuis Poſſeſſioni-
bus decidiſſet, Is in priſtinum ſtatum, in quo ante
hoc bellum immediatè fuit, quoad honores ac
Bona Immobilia, nec non etiam, quoad mobilia
bona, ſi hæc bona mobilia Fiſco nondum adjudi-

 cata,

cata & extradita, aut aliâs distracta sint, indilatè & sine ullâ contradictione restituatur; Eisq; plenariè gaudeat ac fruatur. Atque proinde & Campi-Mareschallo Comiti â Königsmarck ut et Campi-Mareschalli Comitis VVittenbergii hæredibus, Bona Immobilia quæ in Ditionibus Suæ Serenitatis Electoralis ubicunq; locorum ante hoc bellum possederunt, in eo statu, quo nunc sunt, restituantur, vigore hujus Pacificationis, atque eo jure tenenda, quo ante bellum hoc exortum ea tenuerunt ac possederunt.

XXV.

Et ne occasione ante actorum lis & dissidium aliquod oriri possit, Sacra Regia Majestas Sveciæ pro se, Hæredibus ac Successoribus Suis Regibus Regnoq; Sveciæ, virtute hujus Instrumenti pacis quam fieri potest validissimè in perpetuum & irrevocabiliter renunciat Pactis, quæ die $\frac{7}{17}$ Januarij Anno 1656. Regiomonti item $\frac{15}{25}$ Junij prædicti Anni Mariæburgi, tumque $\frac{10}{20}$ Novembr. eodem anno 1656. Labiaviæ inter Serenissimum Sveciæ Regem gloriosæ memoriæ nuper

per defunctum, & Suam Serenitatem Electoralem confecta ſunt, ut & aliis omnibus Conventionibus, quæ illis adjectæ, aut ſeparatim, quocunq; modo, durante hoc ultimo be lo Polonico, ejusque reſpectu initæ ſunt. Atq; ea omnia & ſingula in omnibus & ſingulis Clauſulis, conditionibus & articulis ſuis irrita & nulla pronunciat, omnēq; ipſis vim, vigorem & effectum hoc ipſo & virtute hujus Pacti, penitus & in æternum detrahit; Ita ut contra Suam Serenitatem Electoralem Brandeburgicam, Ejusq; Hæredes, Agnatos, Succeſſores, Provincias, ubicunq; locorum ſitas, & in ſpecie in Ducatum Pruſſiæ atque Ejusdem Ordines & Incolas, aut contra Sacram Regiam Majeſtatem, Ejusdem Succeſſores, Reges, Regnumq; Poloniæ ex nominatis & indigitatis ſupra pactis & Conventionibus abolitis, nunc & in poſterum ſive Succesſionis in Pruſſia, ſive Unionis aut quocunque alio prætextu vel cauſſa, nomine Regis, Regum, Hæredum ac Succeſſorum & Regni Sveciæ nihil unquam allegari, prætendi aut poſtulari poſſit, aut debeat. Quare præmemoratorum Pactorum & conventionum Originalia cum retradi

 non

non potuerint, hoc ipſo pro retraditis, ſciſſis, & in cineres redactis habentur, atque in æternum habebuntur.

Quemadmodum & Sereniſſimus Elector Brandeburgicus in Pruſsia Dux, quàm fieri poteſt validiſsimè, in perpetuum & irrevocabiliter vigore hujus Inſtrumenti pacis, pro ſe Hæredibusq; ac Succeſſoribus ſuis profitetur, nihil vel ſe vel Hæredes ac Poſteros ſuos ex prædictis Pactis & Conventionibus, contra Suam Regiam Majeſtatem, Regnumq; Sveciæ prætenſuros, ſed Sua Serenitas Electoralis, pro ſe Hæredibusq; ac Succeſſoribus ſuis hoc ipſo & virtute hujus Pacti, ſupra memoratis Pactis omnibus jam abolitis renunciat, Et eadem omnia pro retraditis, ſciſsis & in cineres redactis, nunc & in æternum declarat, & irrita ac nulla pronunciat, omnemq; ipſis vim, vigorem & effectum penitus & in æternum detrahit.

XXVI.

Sereniſſim9 Elector Brandeburgic9 &c. &c. &c. loca omnia, quæ in Pomerania hocce bello occupata, Præſidijs ſuis inſidetur, Sacræ Ræ. Majeſtati

&

& Regno Sveciæ; Ea verò quæ in Holſatia, & Ducatu Slesvicenſi, Celſiſſimo Principi & Duci Holſatiæ Gottorpienſi (qui prævià tamen cautione de non vindicando juxta formulam, de quâ hic convenit, hac pace conſenſu partiũ incluſus cenſebitur) reſtituet, plenariè cum tormentis bellicis Ipſorum propriis, re armamentaria, cœteroq; apparatu bellico, nec non mobilibus cujuscunq; generis, item Actis Cancellariæ, Archivis & litterariis Documentis, prout ea omnia tempore occupationis vel deditionis inibi reperta & adhuc non diſtracta exſtant. Quæ evacuatio fiet, locorum ſcilicet Pomeraniæ, exceptis VVollino, Dam & Greiffenhagen, intra duas Septimanas â die permutationis Ratihabitionum computandas, quo tempore quoq; Elbinga reſtituetur. VVollinum verò Dam & Greiffenhagen, nec non loca Holſatiæ & Ducatus Slesvicenſis intra alias demum duas ſequentes hebdomodas â die ſupramemoratæ Reſtitutionis evacuabuntur, deductis eodem tempore è dictis locis, præſidiariis militibus & è Provincijs ad Sereniſſimum Regem Sveciæ & Ducem Holſatiæ & Sleſvici Regentem ſpectantibus

bus,copijs omnibus, è ratione & modo de quo inter Partis utriusq; Generales, vel eorum Locum tenentes intra tempus Ratihabitionibus commutandis præfinitum, conventum fuerit, Ita tamen ne in præmemoratis restituendis & evacuandis locis vel communitatibus, quæ Præsidia Electoralia habuerunt, aut quovis modo hoc bello in Suæ Serenitatis Electoralis fide & potestate fuerunt, vel cuiquam privato, quod partes Suæ Serenitatis secutus fuerit, ulla ratione noxæ fraudiq; sit, vel aliâ in re quoad pristina jura, Privilegia, Bona, Feuda & Libertates illi competentes, absque exceptione vel reservatione præjudicet.

XXVII.

Captivi hujusce belli, cujuscunque Conditionis ac Status, liberi & sine soluto ullo pretio seu lytro, nisi aliter ante subscriptum Tractatum ab ipsis conventum fuerit, intra spatium trium hebdomodarum â die ratificationis dimittentur, pristinæq; libertati restituentur, solutis tamen ab Officiariis impensis in victum Eorum factis & debitis in captivitate ab Eis contractis. Cæterum

capti-

captivis quoque annumerandi & ab utraque parte restituendi sunt, qui inviti Militiæ alterius Partis nomina dederunt.

XXVIII.

Debita inter Utriusq; Partis Subditos & Incolas, tum etiam â Ducibus & officiariis belli ubicunq; contracta, utrinq; bonâ fide solventur; si quæ verò hoc ultimo bello obligationes & recognitiones extortæ ab utrinq; sint, in totũ cassantur, nullumq; pondus habere declarantur.

XXIX.

Inter Sac. Regiæ Majestatis Sveciæ, & Suæ Serenitatis Electoralis Brandeburgicæ, Regni, Provinciarum, Statuum, Ditionum tam in Imperio Romano, quâm extra illud sitarum subditos & Incolas pristina restituantur Commercia, atque inposterum in pleno vigore conserventur.

XXX.

Si quæ bona â Suæ Serenitatis Electoralis Subditis vel Ejusdem Ditionum Incolis, in Regiæ Sac. Majestatis Sveciæ Regno, Provinciis, Ditionibus

nibus, aut Locis occupatis, & hactenus possessis, ante vel sub tempus hujusce belli deposita vel alio quocunq; modo eò delata sunt, ea sine ullâ morâ vel effugiis, Dominis suis restituantur, nisi jam Fisco adjudicata, atq; extradita fuerint.

XXXI.

Cum verò ad stabilitatem hujus Pacis plurimum intersit, ut universaliter componatur & inter omnes Belli hujus Socios securitati commerciorum plenè prospiciatur, ideò licet Controversiæ, quæ Serenissimo Regi Regnoq; Sveciæ cum Serenissimo Rege Daniæ intetcedunt, hic commodè decidi non potuerint, & in ipsa Daniâ cum spe successus tractentur; Nihilominus conventum est, ut Serenissimus Daniæ & Norvegiæ Rex, Ejusq; Regna ac Ditiones in hoc Tractatu, conclusâ in Dania Pace comprehendantur: ita ut ea omnia, quæ inter altè memoratos Sveciæ & Daniæ Reges conclusa & constituta fuerint, ad hanc Pacem pariter, ac si in hoc Instrumento specificè inserta forent, pertinere censeantur, salvo per omnia ipso tractatu in Dania inter utrosq; Reges & Regna concluso vel concludendo.

XXXII. Ces-

XXXII.

1. Cessent omnes hostilitatis actus inter Partes paciscentes omnes tum Principales, tum Fœderatas, Earumq; Exercitus, à die conclusæ & subscriptæ hujus pacis computando, in Prussiâ tam Regali quam Ducali exactis quatuor, in Pomeraniâ & Megapoli, duodecim, in Curlandia & Livonia quatuordecim, & in Holsatia & Slesvicensi Ducatu exactis viginti diebus. Eodem quoque die in singulis præmemoratis locis negotiationes quævis pristino usui restituantur, & literarum commercia libera sint.

2. Generales præsidij Elbingensis in Prussiâ, ac tam Cæsarei quàm Electorales in Pomeraniâ, post acceptam hujus armorum Cessationis Intimationem, exactam curam adhibebunt, ut usque ad finalem Pacis executionem Militis sustentatio non ampliùs exigatur more hostili, nec ultra justam & necessariam alimentationem, Provinciæ Ipsorum armis insessæ aggraventur. In quem finem Commissarij à Partibus deputabuntur, qui curam sedulam habeant, ne exorbitantiæ contra hanc conventionem fiant.

XXXIII.

Denique omnium belligerantium in Imperio Partium Copiæ & Exercitus post restitutionem Locorum ab omnibus Partibus Paciscentibus dimittantur & exauctorentur, eo tantum numero, in suos cujusque proprios Status traducto, quem quæq; Pars pro sua Securitate judicaverit necessarium.

XXXIV.

Pacta hæc ratihabeantur â Serenissimo Rege Poloniæ, nec non Republica Polonâ, Ejusq; Fœderatis ab unâ: & Serenissimo Rege Sveciæ ab altera parte, qua de re ad modum sequentem convenit.

Primò, Instrumentum hujus pacis manibus ac Sigillis Dominorum Commissariorum utriusq; Partis tum & Excellentissimi Domini Legati Mediatoris subscribatur & invicem tradatur & commutetur.

Secundò, Serenissimus Rex Poloniæ eadem Pacta illicò â subscriptione & signatione Dominorum Commissariorum Polonicorũ Diplomate

rati-

ratificationis in forma conventa confirmet, atque ex nunc aſſecurationem ſuam interponat, ſubſecuturam intra ſpatium ad ſummum trium menſium, computandorũ â ſubſcriptione hujus Inſtrumenti Pacis plenariam Ejusdem Regiæ Majeſtatis ratificationem, cum integrâ inſertione Inſtrumenti Pacis concluſæ, ad formulam, inter utriusq; partis Commiſſarios conventam.

Tertiò, Sereniſsimus Rex Sveciæ ſolenni Inſtrumento hæc Pacta nomine ſuo & Regni Sveciæ per ſubſcriptionem Sereniſsimæ Reginæ Matris ſuæ & Dominorum Regni Sueciæ Adminiſtratorum in forma conventâ rata habeat.

Quartò Domini Delegati, â Republ. Polona lege Comitiali Anno 1659. deputati, nomine Reipubl. hæc pacta ſubſcriptione & ſigillatione ſua approbent in futura convocatione intrà tres menſes celebrandâ.

Quintò, Diplomata ratificationis, tam S. Reg. Majeſtatis Poloniæ quàm deputatorum Comitiali lege Delegatorum, in proximis Comitiis, Conſtitutionibus & volumini Legum Polonicarum inſerantur.

Sextò, Inſtrumenta hæc ſolennia Ratificationis tum utriusq; Sereniſſimi Regis, tum dictorum Reipubl. delegatorum, ab ambarum Partium Commiſſariis, intra ſpatium ad ſummum trium menſium â ſubſcriptione hujus Inſtrumenti Pacis computandorum, ad limites territoriales inter Elbingam & Mariæburgum utrinq; per Excellentisſimum Dominum Mediatorem â Partibus paciſcentibus recipiantur, & ab Eodē eo ipſo tempore inter Partes commutentur.

Septimò, ut Sac. Cæſar: Majeſtas & Sereniſſimus Elector Brandeburgicus ratihabitiones ſuas itidem tempore & loco eodem tradi faciant.

Octavò deniq; ut dicta Sereniſſimorum Regum & Reipublicæ Polonæ ac Ejus Fœderatorum Inſtrumenta Ratificationum ad conventam & præſcriptam formulam, quoad Titulaturam & Sigillationem aliaq; requiſita, nullâ voce aut ſyllaba immutatâ, conferantur & reciprocè commutentur.

XXXV.

1. Quo firmior, ſtabilior & ſecutior Pax hæc coaleſcat, & ab omni Parte intemerata duret,

ret,promittunt supramemoratæ Partes Paciscen-
tes omnes tam Principales quam Fœderatæ, se
hanc Transactionem & Pacem, omnesq; Ejus
Articulos, capita & clausulas, sanctè & inviolabi-
liter, servare velle & debere, & ne inposterum
violari queat, se invicem ad generalem guaran-
tiam & evictionem mutuam ac defensionem re-
ciprocam omni ex Parte obstringunt: Hisce
quam fieri potest firmissimè spondentes, ut si con-
tingat, unam Partem ab alterâ, vel plures â pluri-
bus, terrâ vel mari, bello contra hanc Pacificatio-
nem impeti, aggressor ipso facto pro infractore
hujus Pacis ab omnibus habeatur, ejusdemq; be-
neficio excidat: Et tam altera reliquæq; paci-
scentium Partes, parti læsæ ad summum intra duos
menses â requisitione partis læsæ, eidem commu-
nibus armis assistere & bellum tam diu contra ag-
gressorem prosequi, donec Pax communi omni-
um Partium consensu restituta fuerit, invicem te-
neantur.

2. Si verò contingat, unam Partem ab altera, vel plures â pluribus gravi aliqua injuriâ, citra tamen vim armorum vexari, non licebit ideo læso

ad arma ſubito recurrere, ſed ante amicabilis componendarum hujusmodi controverſiarum ratio ineunda erit, videlicet, ut læſus acceptâ injuriâ, ſi immediatè cum lædente convenire nequeat, alios paciſcentes moneat, & Commisſio Generalis omnium paciſcentium nomine inſtituatur ad læſi confinia, intra ſpatium quatuor menſium, in qua inter Deputatos utrinq; Commiſſarios negotium diſcutiatur, & ſi posſibile erit, intra quatuor ad ſummum alios menſes terminetur.

3. Si verò lædentem, refractarium ad æqua, quæ proponentur, media deprehenderint, tum læſis licebit, facta tamen prius legitimâ belli denunciatione, Jus ſuum armis proſequi & bellum, ut ſupra ſtatutum eſt, lædenti inferre.

4. Quod ſi verò turbationes vi, contrariisque artibus retundantur, ſolummodo tuendorum limitum cauſâ, actus ejusmodi pro violatione Pacis non reputabuntur, ipſa autem ſuper limitibus controverſia extra vim armorum terminetur.

XXXVI.

Cum autem pro majori ſecuritate hujus Pacificationis tam Sereniſſimus & Potentisſimus

Rex

Rex & Respublica Poloniæ quàm Serenissimus & Potentissimus Rex Sveciæ & Serenissimus Elector Brandeburgicus postularint, ut Serenissimus ac Potentissimus Princeps ac Dominus, Dominus Ludovicus XIV. Galliarum & Navarræ Rex Christianissimus, cujus ope ac studio inter præmemoratos Serenissimos Reges & Serenissimum Electorem Brandeburgicum Pax promota & mediatione ad optatum finem perducta est, executionis & observationis illius inter Eosdē fidejussor existeret: Sacra Majestas Christianissima postulationibus ac votis illorū annuens, eodemq; animo Pacis hujus perpetuitatē exoptans, quo eam procuravit, pro se ac Successoribus suis Regibus Galliæ spondet ac promittit, idq; per Illustrissimum & Excellentissimū Dominum Antonium de Lumbres Legatum Suum plenariis mandatis ad hanc Guarantiam cavendam instructum, se executionem horum Pactorum eorumq; observationem, ac perpetuitatem intra eosdem supra nominatos Principes omni meliori quo fieri potest modo, etiam armis, ubi amicabilia media non processerint, asserturam. Et siquis Eorum sub hac fidejus-

sione

ſione comprehenſorum illa violarit, arma viresq; ſuas parti læſæ, ad ejus requiſitionem, juncturam. Quod ut firmiùs omnibus conſtet, promittit dict9 Domin9 Legatus Gallicus, ſe ratificationem Regis ſui ſuper hāc guarantiam eodem tempore, quo Ratihabitiones Pacis commutabuntur, extraditurū. Integrum quoq; erit paciſcentibus omnibus, eandem Chriſtianisſimi Regis Guarantiam & fidejusſionem ſuſcipere & alios quoq; in tempore ratihabitionis ad idem officii genus invitare, & denominare Principes ac Poteſtates.

XXXVII.

Si qui Regum, Principum nec non Rerū publicarū ac Statuū amicorum hiſce Pactis â quacunq; Parte Paciſcentium includi voluerint, ſit ipſis ejus facultas, modo ſe ad iſta intra ſex abhinc menſes declaraverint, & id conſenſu omnium Partium fiat.

In quorum omnium & ſingulorum fidem, majusq; robur, omnium Partium Legati & Commiſſarii cum Illuſtrisſimo & Excell. Dno, Mediatore præſens Pacis Inſtrumentum, & hoc quidē exmplar Serenisſimi Regis & Reipublicæ Poloniæ atq; Serenisſimi Electoris Brandeburgici Legati ac Commiſſarii manibus Sigillisq; propriis muniuerunt ac firmarunt. Datum Olivæ, Die Tertiâ Maji Anno Milleſimo Sexcenteſimo Sexageſimo.

Locus Nominum & Sigillorum
Illuſtriſſimorum & Excellentiſſimorum
LEGATORUM.

NOS JOANNES CASIMIRUS DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithuaniæ, &c. &c. &c. Notum testatumq; facimus, universis & singulis quorum interest. Quod cum ad Tractatum instituendum, de præsenti hoc bello, eoq; diuturno & funesto convenienter sopiendo, deq; facienda perpetuâ pace, inter Nos Regnumq; Poloniæ, & Magnum Ducatum Lithuaniæ, Nostrosq; Fœderatos ab una, & Serenissimum Principem fratrem, Consanguineum & Vicinum nostrum, Dominum Carolum Gustavum Svecorum, Gotorum, Vandalorumq; Regem, Magnum Principem Finlandiæ &c. &c &c. & Regnum Sveciæ ejusq; Confœderatos ab altera parte, modus & via iniri cœperit, atq; Serenitatis Suæ nomine declaratum & contestatum sit, nihil quod ad ejusmodi Tractatum inchoandũ, instituendum, & plenè perficiendum merito requiri poterit, à parte Ejusdem suæ Serenitatis desideratum iri, Ideò testaturi constans nostrum propositum & animi propensionem, ad promovendum dictæ pacis negotium, non modo in præfatum Tractatum consensimus, sed illico etiam deputavimus & constituimus: Sicuti etiam vigore præsentium deputamus & constituimus veros & legitimos nostros ad supra dictum Tractatum, Commissarios, Illustrissimos, Illustres, Magnificos, & Generosos, nobis sincerè fideles, & dilectos DD. Joannem Comitem à Leszno, Palatinum Posnaniensem, Sacræ Reginalis Majestatis Marscalcum, Generalem Majoris Poloniæ, Mariæburgensem, Corsunens: Georgium Comitem in Wisnicz, Supremum

Regni Campi Marschalcũ, Generalem Minoris Poloniæ, Cracoviens: Scepusiens: Chmielnicens: Nizinens: Pereaslaviens: Olstinens: Casimiriens. Nicolaum in Prazmow, Supremum Regni Cancellarium, nominatum Episcopum Luceoriens. Abbatiæ Sieciechoviens. perpetuum Administratorem, Præpositum Cracoviens. Christophorum Pac, Supremum M. D. L. Cancellarium, Wilkovistens. Kozienicens. Clescelens. Ostrinens. Joannem Andream Morszstin de Raciborsko, Referendarium Regni, Kovaliens: Zavichoystens. Uladislaum de Naglovice Rey, Thesaurarium Curiæ Regni, Sac: Regin: Majestatis Cancellarium Neokorcinens. Libusciens. Joannem in Gnin Gninski, Succamerarium Palatinatus Pomeraniæ Gnesnens. Gubernatores. Dictisq; nostris Commissariis plenam potestatem damus, ut congressi, cum altememorata Serenitatis Suæ, ad talem Actum cum plena potestate Deputatis & constitutis Dominis Commissariis nomine & authoritate nostra Regia, non modo de Præliminaribus, & iis quæ ad viam Tractatui Principali inchoando complanandam facere deprehendentur, statuant & concludãt, sed etiam Principale pacis stabiliendæ negotium, omniaq; & singula, quæ quocunq; modo ad subortas hinc inde controversias componendas & finaliter terminandas, ut & ad mutua utriusq; Partis commoda provehenda pertinere videbuntur, omni meliori modo, via & ratione, agant, tractent, statuant & concludant, conclusa Instrumento inserant, inserta verò & transacta firment & perficiant. atq; adeo Pactorum Conventorum Instrumenta invicem commu-

mutent. Promittimus itaq; verbo nostro Regio ac vigore hujus Procuratorij, Nos ea quæ supra nominati nostri Plenipotentiarij Commissarij, sive omnes simul, sive in unius vel alterius Absentia, reliqui eorum in sæpe dicto pacis negotio tam Præliminari quā Principali, Nostro nomine egerint, tractaverint, sanciverint, & concluserint, omni meliori modo, firma, rata grataq; habituros. In quorum fidem majorem præsentes manu nostra subscriptas, Sigillo quoq; nostro Majori communiri jussimus. Datum Warsaviæ, die XXIV. Mensis Maij Anno M DC LIX.

Joannes Casimirus Rex.

L. S.
appensi

Joannes Ignatius Bakowski,
Succamer. Culmensis.

NOs Status & Ordines Regni Poloniæ, Magniq; Ducatus Lithuaniæ: Notum testatumq; facimus. Quod prout Sacra Regia Majestas Dominus noster Clementissimus ad Tractatum instituendum de præsenti hoc bello Polono Svetico diuturno & funesto convenientur sopiendo, deq; facienda pace perpetua inter se Regnumq; Poloniæ, & Magnum Ducatum Lithuaniæ, Ejusq; Majestatis Confœderatos ab una: nec non Serenissimum Principem, Dominum, Dominum Carolum Gustavum, Suecorum, Gothorum, Vandalorumq; Regem, Magnum Principem, Finlandiæ &c. &c. &c. Regnumq; Sueciæ & ejus Confœderatos ab altera parte Commissarios suos Plenipotentiarios deputavit & constituit: ita & Nos authoritati Sac: Regiæ Majestatis, Domini nostri Clementissimi accedentes, testatoq; ad invicem publicæ tranquillitatis studio inducti, faciendum duximus, ut eosdem Commissarios, Illustrissimos, Illustres, Magnificos & Generosos Dominos, Joannem Comitem â Lesno, Palatinum Posnaniens. Majoris Poloniæ Generalem, Mariæburg: &c. Georgium Comitem in Wisnicz Supremum Regni Campiq; Marschall. General. Min. Poloniæ, Cracov: &c. Nicolaum in Prazmow Regni, &c. Christophorum Pac, M. D. L. Supremos Cancellarios, Wilkow: &c. Gubernatores, Andream Morsztin Referendarium Regni &c. Uladislaum Rey Thesaur: Curiæ Regni &c. Joannem Gninski, Succam: Pomeraniæ &c. publico nostro consensu autoritateq; Comitiali deputaremus, prout vigore præsentium deputamus

mus

mus. Quibus plenam & absolutam Potestatem damus, omnia & singula negotia, quæ ad mutuam utrinsq; Regiæ Majestatis, & Regnorum Poloniæ ab una & Sveciæ ab altera partibus, commoditatem spectant, tractandi & perficiendi controversias quasvis componendi & finaliter determinandi, præmissaq; omni meliori modo, via & ratione, quibus ab utrinq; visum fuerit, statuendi & concludendi: necnon Rescripta super his necessaria & diplomata dandi & invicem accipiendi & Reipubl. nomine quicquid transactum fuerit, firmandi & assecurandi. Promittimus autem plena & integra fide, ea quæ acta, sancita, conclusaq; fuerint, Nos ex parte nostra rata firmaq; habituros, & ex nunc rata firmaq; habere. In cujus rei fidem præsentes manibus Senatorum, necnon Marschalci nunciorũ Terrestrium, ad Comitia Regni Generalia congregatorum, nomine Equestris Ordinis subscriptas & sigillo Illustrissimi & Reverendissimi Domini Archiepiscopi Gnesnensis Regni Poloniæ Primatis, Primiq; Principis munitas: Damus Warsaviæ in Comitiis Regni Generalibus Die XXIV. mensis Maij Anno Domini M DC *LIX.*

Wenceslaus de Lesno
ArchiEpiscopus Gnesnens.

Casimirus Czartorijski
Episcopus Uladislaviens.

Joannes Dorogallo Zavvisza
Episcopus Vilnensis.

Albertus Tholibovvski
Episcopus Posnaniens.

Stanislaus Potocki Palatin. Cracoviens: Dux Exercii.

Christophorus Zavvisza Marschal. Supre. M. D. L.

Stephan. Czarniecki. Palat. Terr. Russiæ.

Joann: Zamoijski. Wda. Send.

Nicol: Steph: Pac. Pal. Trocens.

 Ioan-

Joannes Sta: Wyzga Episcopus Luceoriens.

Stanislaus Sarnowski, Episc. Przæmislien.

Thom. de Lezenice Episcopus Chelmensis.

Thom: Uieyski Episcop. Kyov.

Joannes Tarlo Palatin. Lublinen.

Stanislaus Laskowski Palat. Plocensis.

Casimirus Ludovicus Ieiotaszewski, Palat. Bresciensis.

L. S.
Archi Episcopi Gnesn.

Georgius Carol: Hlebovvicz Generalis Ducat, Samog. Guber.

Hieronymus Wierzbovvski, Palatinus Brestensis, Cujaviensis, Oszoiecimensis, Bervvaldens: Capitan.

Adamus Matthias Sakovviecz Palat. Smolescen. Administrator Thesauri, M D. Lith.

Stanislaus Casimirus Brenievvski Castellanus Wolhyniæ, Bohuslaviens. Nossoviensis Capitan:

Joannes in Gnin Gninski, Succamerarius Pomeraniæ, Præfectus Gnesnensis, Marschalcus Comitiorum Regni.

Nos

NOs Joannes Casimirus, Dei Gratia, Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithuaniæ, &c.&c.&c. Notum testatumq; facimus Universis & Singulis, quorum interest, Quod cum ad Tractatum instituendum, de præsenti hoc bello, eoq; diuturno, & funesto, convenienter sopiendo, deq; facienda pace perpetua inter Nos Regnumq; Poloniæ & Magnum Ducatum Lithuaniæ Nostrosq; Fœderatos ab unâ, & Serenissimum Principem Nepotem, Consanguineum & vicinum nostrum, Dominum Carolum Svecorum, Gothorum, Vandalorumq; Regem, Magnum Principem Finlandiæ, &c. &c. &c. & Regnum Sveciæ Ejusq; Confœderatos ab altera parte, modus & via iniri cœperit, atq; Serenitatis Suæ nomine declaratum & contestatum sit nihil quod ad ejusmodi Tractatum inchoandum, instituendum, & plenè perficiendum meritò requiri poterit, â parte Ejusdem Suæ Serenitatis desideratum iri: Ideò testaturi constans nostrum propositum, & animi propensionem, ad promovendum dictæ Pacis negotium, non modo in præfatum Tractatum consensimus: Sed illico etiam deputavimus, & constituimus, sicuti etiam vigore præsentium deputamus & constituimus, veros & legitimos Nostros, ad supradictum Tractatum Commissarios, Illustrissimos, Illustres, Magnificos & Generosos, Nobis Sinceré fideles & dilectos D.D. Joannem Comitem à Leszno, Palatinum Posnaniensem: Sac: Reginalis Majestatis Marschalcum, Generalem Majoris Poloniæ Mariæburgensem, Corsunensem, Georgium Comitem in Wisnicz, Supremum Regni Campiq; Marschalcum, Generalem Minoris Poloniæ Cracoviensem, Scepusiens: Chmielnicens: Nizinens: Pereaslaviens. Olstynens. Casimiriens. Nicolaum in Prazmow, Supremum Regni Cancellarium nominatum Episcopum Luceoriensem, Abbatiæ Sieciechoviens. perpetuum Administratorem, Præpositum Cracoviens. Christophorum Pac, Supremum M.D. Lithuaniæ Cancellarium Wilkovistens. Kozienicens. Klesczelens. Ostrinens. Joannem Andream Morsztyn de Raciborsko, Referendarium Regni, Kovaliens. Zavichostens. Uladislaum de Naglovicé Rey, Thesaurarium Curiæ Regni, Sac: Reginalis Majestatis Cancella-

çella-

cellarium, Neokorcynenſem, Libuſſienſ. Joannem in Gnin Gninski Succamerarium Palatinatus Pomeraniæ, Gneſnenſem, Gubernatores, dictiſq; Noſtris Commiſſariis, nomine & autoritate noſtra Regia non modo de præliminaribus, & ijs, quæ ad viam Tractatui Principali inchoando, complanandam, facere deprehendentur, ſtatuant, & concludant: ſed etiam principale Pacis ſtabiliendæ negotium, omniaq; & ſingula, quæ quocunq; modo ad ſubortas hinc inde controverſias componendas, & finaliter terminandas, ut & ad mutua utriusq; Partis commoda provehenda pertinere videbuntur, omni meliori modo, via & ratione agant, tractent & ſtatuant concludantq;, concluſa Inſtrumento inſerant, inſerta verò & transacta firment, & perficiant, atq; adeò Pactorum Conventorum Inſtrumenta invicem commutent. Nos ea quæ ſupra nominati Noſtri Plenipotentiarij Commiſſarij ſive omnes ſimul, ſive in unius vel alterius abſentia, reliqui eorû, in ſæpe dicto Pacis negotio, tam præliminari quam Principali, Noſtro nomine egerint tractaverint, & concluſerint, omni meliori modo firma, rata grataq; habituri. In quorum fidem majorem præſentes manu noſtra ſubſcriptas Sigillo quoq; noſtro majori communiri juſſimus. Datum Gedani die quarta Menſis Aprilis Anno Milleſimo ſexcenteſimo Sexageſimo.

Joannes Caſimirus Rex.

L. S.

Stephan: Hankiewic, Sec: Reg. Majeſtatis.

Nos

NOS CAROLUS GUSTAVUS DEI GRATIA Svecorum, Gothorum, Vandalorumq; Rex, Magnus Princeps Finlandiæ &c. &c. &c. Notum testatumq; facimus, Universis & singulis, quorum interest, quod cum ad Tractatum instituendum de præsenti hoc bello eoq; diuturno & funesto convenienter sopiendo, deq; facienda perpetua Pace inter Nos Regnumq; Nostrum Sveciæ & Nostros Fœderatos ab unâ & Serenissimum Principem Fratrem Consanguineum & vicinum Nostrum, Dominum Joannem Casimirum Regem Poloniæ, Magnumq; Ducem Lithuaniæ &c. &c. &c. nec non Regnum Poloniæ & Magnum Ducatum Lithvaniæ, Ejusq; Fœderatos, imprimis Serenissimum & Potentissimum Principem Fratrem & Consanguineum Nostrum Dominum Leopoldum Electum Romanorum Imperatorem Semper Augustum, Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, & Sclavoniæ Regem, ArchiDucem Austriæ, Ducem Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carniolæ & Würtembergæ, Comitem Tyrolis; nec non Serenissimum & Celsissimum Principem Consanguineum & Vicinum nostrum, Dominum Fridericum Wilhelmum, Marchionem Brandeburgensem, Sac. Rom: Imperij ArchiCamerarium & Principem Electorem, Magdeburgi, Prussiæ, Stetini, Pomeraniæ, Cassubiorum, Vandalorumque; nec non in Silesiâ Crosnæ & Carnoviæ Ducem, Burggravium Norinbergensem, Principem Halberstadij & Mindæ &c. ab altera parte, modus & via iniri cœperit Atq; Suæ Serenitatis, ut & altememoratorum Ejusdem Confœderatorum nomine declaratum & contestatum sit, nihil quod ad ejusmodi Tractatum inchoandum, instituendum & plenè perficiendum meritò requiri poterit, â parte ejusdem Suæ Serenitatis & Reipublicæ Poloniæ, Magniq; Ducatus Lithuaniæ, ut & Superius altememoratorum Confœderatorum desideratum iri, ideo testaturi constans nostrum propositum & animi propensionem ad promovendum dictæ Pacis negotium, non modo in præfatum Tractatum consensimus, sed illico etiam deputavimus & constituimus, sicut etiam vigore præsentium deputamus & constituimus, veros & legitimos Nostros ad supra dictum Tractatum Commissarios, Illustres & Magnificos & Generosos, Nobis sincere fideles & dilectos Dominum Magnum Gabrielem de la Gardie Comitem in Lecköö & Arensburg, Lib: Baronē in Eckholmen, Dominum in Habsal, Magnushoff, Hoyendorp, Nostrum Regniq; nostri Thesaurarium, Generalem Gubernatorem Livoniæ, & Locumtenentem Nostrum per Esthoniam, Livoniam & Ingriam, Militiæ Generalem, Judicem Provincialem, Westrogothiæ & Daliæ, nec non Academiæ Upsaliensis Cancellarium, & Dominum Benedictum Oxenstierna, Comitem in Korsholm & Wasa, Lib. Baronem in Moreby & Lindholmen, Dominum in Coporium &

 Rosers-

Rosersberg, Cancellariæ Consiliarium; Et Dominum Christophorum Carolum Schlippenbach Comitem in Schoveda Lib. Baronem in Liusala, Dominum in Salinge, Consilij bellici Præsidem; Omnes verò Nostros Regniq; Nostri Senatores: Nec non Dominum Andream Guldenclau, nostri per Pomeraniã Regiminis ac Consilij Status, ut & Supremæ Curiæ Justitiæ Præsidem, Hæreditarium in Skonela, Ekeby, Hylinge, & Hulderstadt, dictisq; Nostris Commissariis plenam potestatem damus, ut congressi cum altememoratæ Suæ Serenitatis & Regni Poloniæ, Magniq; Ducatus Lithuaniæ, ut & sæpius altememoratorum Confœderatorum ad talem actum cum plenâ potestate deputatis & constitutis Dominis Commissarijs, nomine & autoritate Nostra Regiâ, non modo de præliminaribus & iis quæ ad viam Tractatui Principali inchoando complanandam facere deprehenduntur, statuant & concludant, sed etiam principale pacis stabiliendæ negotium, omniaq; & singula, quæ quocunq; modo ad subortas hinc inde controversias componendas & finaliter terminandas, ut & ad mutua utriusq; partis commoda provehenda, pertinere videbuntur, omni meliori modo, via & ratione agant, tractent, statuant & concludant, conclusa Instrumento inserant, inserta verò & transacta firment & perficiant, atq; adeò pactorum conventorum Instrumenta invicem commutent; Promittimus itaq; verbo Nostro Regio, ac vigore hujus Procuratorij, Nos ea quæ supra nominati Nostri Plenipotentiarij Commissarij, sive omnes simul, sive in unius vel alterius absentia bini eorum in supradicto pacis negotio tam præliminari quam principali cum supradictis Suæ Serenitatis & Reipublicæ Poloniæ, Magniq; Ducatus Lithuaniæ ut & Sæpius memoratorum Eorum Confœderatorum Dominis, Dominis Commissarijs egerint, tractaverint, sanciverint, & concluserint, omni meliori modo firma, rata grataq; habituros. In quorum fidem majorem præsentes manu nostra subscriptas, Sigillo quoq; Nostro majori communiri jussimus. Dabantur Nicopiæ in Insula Falster die 17. Octobris Anno supra Millesimum, Sexcentesimum, quinquagesimo nono.

Carolus Gustavus.

L. S.
appensi.

Nos

NOS CAROLUS DEI GRATIA, Svecorum, Gothorum, Vandalorumq; Rex & Princeps Hæreditatius, Magnus Princeps Finlandiæ &c. &c. &c. Notum teſtatumq; facimus Univerſis & ſingulis, quorum intereſt, Quod cum ad Tractatum inſtituendum de præſenti hoc bello eoq; diuturno & funeſto convenienter ſopiendo, atq; facienda perpetua Pace inter Nos Regnumq; noſtrum Sveciæ, & noſtros Fœderatos ab una & Serenisſimū Principem Fratrem, Conſanguineum & Vicinum Noſtrum Dominum Joannem Caſimirum Regem Poloniæ, Magnum Ducem Lithuaniæ &c. &c. &c. nec non Regnum Poloniæ & Magnum Ducatum Lithuaniæ, Ejusq; Fœderatos imprimis Serenisſimum & Potentisſimum Principem, Fratrem & Conſanguineum noſtrum, Dominum Leopoldum, Electum Romanorum Imperatorem ſemper Auguſtum, Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, & Sclavoniæ Regem, ArchiDucem Auſtriæ, Ducem Burgundiæ, Brabantiæ, Styriæ, Carinthiæ, & Carniolæ Marchionem Moraviæ, Ducem Luxemburgiæ, ac Superioris & inferioris Sileſiæ, Wirtembergæ & Tekæ, Principem Sveviæ, Comitem Habsburgi, Tyrolis, Ferreti, Kyburgi & Goritiæ, Landgravium Alſatiæ, Marchionem Sac. Rom. Imperij, Burgoviæ, ac ſuperioris & inferioris Luſatiæ Dominum, Marchiæ Slavonicæ, Portus Naonis & Salinarum. Nec non Serenisſimum & Celſisſimum Principem, Conſanguineum & Vicinum noſtrum, Dominum Fridericum Wilhelmum, Marchionem Brandeburgenſem, Sac: Rom: Imperij ArchiCamerarium & Principem Electorem, Magdeburgi, Pruſſiæ, Stetini Pomeraniæ, Caſſubiorum, Vandalorum, nec non in Sileſia Croſnæ & Carnoviæ Ducem, Burggravium Norinbergenſem, Principem Halberſtadij & Mindæ, &c. ab altera Parte, modus & via iniri cœperit. Atq; Suæ Serenitatis ut & Alté memoratorum Ejusdem Confœderatorum nomine declaratum & conſtitutum ſit, nihil quod ad Ejusmodi tractatum inchoandum, inſtituendum & plenè perficiendum meritò requiri poterit, â parte Ejuſdem Suæ Serenitatis & Reipublicæ Poloniæ, Magniq; Ducatus Lithuaniæ, ut & ſuperius altè memoratorum Confœderatorum deſideratum iri: Ideò teſtaturi conſtans Noſtrum propoſitum & animi propenſionem ad promovendum dictæ Pacis negotium, non modo in præfatum Tractatum conſenſimus, ſed illicò etiam deputavimus & conſtituimus. Sicut etiam vigore præſentium deputamus & conſtituimus Veros & legitimos noſtros ad ſupradictum Tractatum Commiſſarios, Illuſtres, Magnificos & Generoſos Nobis ſinceré fideles ac dilectos, Dominum Magnum Gabriel de la Gardie, Comitem in Leckôö & Arensburg, Liberum Baronem in Eckholm, Dominum in Habſal, Magnushoff & Hoyendorp, Noſtrum Regniq; Noſtri Theſaurarium, Generalem Gubernatorem Livoniæ, & Locum tenentem noſtrū per Eſthoniam, Livoniam & Ingriam, Militiæ Generalem, Judicem Provincialem Veſtergothiæ & Daliæ, nec non Academiæ Upſalienſis Cancellariū;

Et Dominum Benedictum Oxenstierna Comitē in Korsholm & Wasa, Lib: Bar: in Moreby & Lindholmen, Dominum in Koporium & Rosersberg, Cancellariæ Consiliarum. Et Dominum Christophorum Carolum Schlippenbach Comitem in Schôveda, Liberum Baronem in Liusala, Dominū in Salinge, Consilij bellici Præsidem, omnes verò Nostros Regniq; Nostri Senatores, nec non Dominum Andream Guldenclau Nostri per Pomeraniam Regiminis ac Consilij Status ut & Supremæ Curiæ Justitiæ Præsidem, Hæreditarium in Skonela, Eckeby, Hylinge & Hulderstadt, dictisq; Nostris Commissariis plenam potestatem damus ut congressi cum Altè memoratæ Suæ Serenitatis & Regni Poloniæ Magniq; Ducatus Lithuaniæ, ut & sæpius Altememoratorum Confœderatorum ad talem Actum cum plenâ potestate deputatis & constitutis Dominis Commissariis, nomine & authoritate Nostra Regia, non modo de præliminaribus & ijs quæ ad viam Tractatui principali inchoando complanandam facere deprehenduntur, statuant, & concludant, sed etiam principale Pacis stabiliendæ negotium, omniaq; & singula, quæ quocunq; modo ad subortas hinc inde controversias componendas & finaliter terminandas, ut & ad mutua utriusq; partis commoda provehenda pertinere videbuntur, omni meliori modo, via & ratione agant, tractent, statuant & concludant, conclusa Instrumento inserant, inserta verò & transacta firment & perficiant. Atq; adeò pactorum conventorum Instrumenta invicem commutent. Promitimus itaq; verbo Nostro Regio ac vigore hujus Procuratorij, Nos ea quæ supra nominati Nostri Plenipotentiarij Commissarij sive omnes simul, sivè in unius vel alterius absentia bini Eorum in supradicto Pacis negotio, tam præliminari quam Principali cum supradictis Suæ Serenitatis & Reipubl: Poloniæ, Magniq; Ducatus Lithvaniæ, ut & memoratorum Eorum Confœderatorum Dominis Commissarijs, egerint, tractaverint, sanciverint, & concluserint, omni meliori modo firma, rata, grataq; habituros. In quorum fidem ac certitudinē majorem, præsentes manu Honoratissimæ & Charissimæ Matris Nostræ, nec non Nostrorum Regniq; nostri Senatorum subscriptas Regni nostri Sigillo firmari jussimus. Dedimus Gothoburgi die Quarta Martii Anno Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo.

Hedewig Eleonora.

Petrus Brahe Comes in VVisingsborg. *Sevedt Bååt.* *Axell Lillie.*
Gustavus Bonde. *Gabriel Oxenstiern Comes in Korsholm & VVasa.* *Carolus Mauritius. Lewenhaupt, Comes de Rasburg & Falckenstein.*

VVilhelm Taube *Per Lenerson Ribbing* *Erick Fleming.*
Christier Horn. *Canutus Kurck.* *Gustavus Posse.* *Georgius Fleming.*

(L.S.) *Edvardus Ehrenstein.*

(L.S.) *Godofredus* von Schröer / *Regiæ Legationis Svedicæ Secretar.*